

Szőlőkre-dűlő (KÖH 72337): Alacsony és közepes intenzitásban 12–13. századra keltezhető oldaltöredékek kerültek elő.

Tatai út mente (KÖH 72333): Közepes intenzitásban őskori oldaltöredékeket gyűjtöttünk.

A leletek a tatai Kuny Domokos Megyei Múzeumba kerültek.

LÁSZLÓ JÁNOS

26. Bakonya, Csucsá-dűlő (KÖH 20071)

(Baranya megye) Ró

A régóta ismert lelőhelyről magángyűjtőtől származó információ alapján egy diplomatöredék előkerülési helyének ellenőrzése végett tartott terepi ellenőrzést 2010. áprilisban a PTE Régészet Tanszéke. Ennek során előkerült egy ókeresztény ládikaveret több darabja. A lelet jelentősége miatt a PTE Régészet Tanszéke kis területen, a lelet előkerülési mélységéhez igazodóan hitelesítő ásatást végzett június 21–25. között, ami további eredményt nem hozott, korlátozott volta miatt pedig a villára vonatkozó információt sem szolgáltatott.

Munkatársak: Lóki Róbert, Szabó Máté.

VISY ZSOLT

27. Bakonybél, bencés monostor (MRT 4. k. 2/1 lh., KÖH 7129)

(Veszprém megye) Á, Kk

A Szent Maurícius Monostorban (Szent Gellért tér 1.) az Új Magyarország és Vidékfejlesztési Program keretében folyik a monostor vendégházának felújítása. Ezzel kapcsolatban eddig elbontották a monostorépülettől Ny-ra lévő régi vadászházat és lealapozták az új épületet, továbbá kiásták a vízvezeték árkat a korábbi, meglévő nyomvonalon. Ez utóbbi munkát dokumentáltuk 2010. július 22-én. Az árokban több helyen is kőfal mutatkozott; a munkák során néhány szórvány emberi és állati csonttöredék, valamint 4 késő középkori, újkori kerámiatöredék került elő, ezért megelőző feltárással folytattuk a kutatást.

Augusztus 30. és szeptember 17. között mintegy 100 m²-t tártunk fel három kutatóárokkal (1. a leendő vendégház K-i szélén, É-D-i irányban, a készülő épület belső válaszfalai által három szakaszra osztva; 2. a leendő vendégház D-i szélén, Ny-K-i irányban, a készülő épület belső válaszfala által két szakaszra osztva; 3. a leendő vendégháztól Ny-ra, mintegy 1–1,20 m távolságra, É-D-i irányban).

A területet átlagosan mintegy 1,70 m vastag, rézsínt épülettörmelékkel kevert újkori (18–20. századi) feltöltési, planírozási réteg fedte. Ez a feltöltés viszonylag nagyobb számú újkori kerámiát, kályhacsempét és kisebb számú állatcsontot, üveg- valamint fémleleteket tartalmazott.

Az újkori feltöltés alatt egy középkori temető 33 sírját tártuk fel, tájolásuk Ny-K-i. Felnőtt és gyermekvázak egyaránt voltak közöttük. A sírok mélysége 1,68–2,55 m között váltakozott. A sírok nagyjából három réteget alkottak: többségük a legfelső rétegben feküdt, a két alsó rétegben már viszonylag ritkábban helyezkedtek el. A sírok körzetében számos további bolygatott vázrész került elő. Néhány sírnál megfigyelhettük a fakoporsó – fekete, faszénhez hasonló – maradványát. Leletanyagot csupán egyetlen sír tartalmazott, egy egyszerű, nyitott végű hajkarikát. Eredetileg bizonyára szintén sírmelléklet volt az 1.B árokban, a sírok közötti földből előkerült 2 db S-végű hajkarika és egy ezüstpénz (friesachi denár?) is. A fentiek alapján a temetőbe feltehetően a kolostor szolgálónépei temetkeztek az Árpád-kortól kezdve.

Az 1.B árokban a sírok közti földből néhány korai (13–14. sz.) kerámia (közte vonaldíszes és fogaskerek mintás töredék) is előkerült.

Feltártuk egy a 18. századi rendházzal nagyjából azonos tájolású, törtekőből épült és igen erősen elpusztult épület maradványait is. A falkoronák 1,80 m, a falalaposítások 2,20 m mélység körül jelentkeztek. Helyenként szinte csak egyetlen kősor maradt az épületből. Az épület körzetében aránylag csekélyebb számú késő középkori, mázatlan házikerámia, zöldmázás, késő gótikus kályhacsempé töredékei (indadíszes darabok és egy fiatornyos oromdísz-töredék), továbbá egy fél lópatkó és egy vasszerszám került elő. A leletanyag alapján az épület a török hódoltság kezdetén (16. sz.) pusztulhatott el.

Napvilágot láttak É-D-i irányú, újkori (18. sz.) kőtégla-falak is, a 3. árokban „AB” (Abbatia Bél) bélyeges téglákkal.

A bolygatatlan agyagos altalajt átlag 2,40–2,50 m táján értük el. A feltárás alapján a középkori monostor elhelyezkedése nagyjából a barokk kori templom és rendház helyére feltételezhető.

A leletanyag a veszprémi Laczkó Dezső Múzeumba került.

Munkatárs: Regenye Judit régész, Szalay Szabolcs geodéziai felmérés.

RAINER PÁL

28. Bakonysárkány határa

(Komárom-Esztergom megye) B, Ró, Á

2009 őszén és 2010 tavaszán a Kuny Domokos Megyei Múzeum a Bakony lábánál elhelyezkedő község egy részének terepbejárását végezte el hagyományos módszerekkel. Ennek során a községtől DNy-ra levő külterületi részeket vizsgáltuk, 12 lelőhelyet azonosítottunk be, ill. pontosítottunk. Ildamajor és az egykori tehenészeti telep közötti időszakos vízfolyás két partján 5 Árpád-kori lelőhelyet határoztunk meg: *Ildamajor 3.* (KÖH 75153), *Ildamajor 4.* (KÖH 72155), *Ildamajor 5.* (KÖH 72151), *Bitó-hegy alja 1. és 2.* (KÖH 72149, 72147). Ezek a felszíni leletek nemcsak a korai korszakra, a 10–11. szá-